Μερίσματα: Πώς λειτουργούν και πώς δημιουργούν εισόδημα για τον μέτοχο

Για πολλούς επενδυτές, η λέξη "μέρισμα" συνδέεται με σταθερό εισόδημα και μακροπρόθεσμη απόδοση. Ωστόσο, η διαδικασία πίσω από τη διανομή των κερδών μιας εταιρείας στους μετόχους της δεν είναι πάντα προφανής. Τι ακριβώς είναι ένα μέρισμα, πώς υπολογίζεται, πότε καταβάλλεται και τι πρέπει να γνωρίζει κάποιος που θέλει να το εντάξει στο επενδυτικό του πλάνο;

Τι είναι το μέρισμα

Μέρισμα είναι το τμήμα των κερδών μιας εταιρείας που διανέμεται στους μετόχους της. Δεν είναι υποχρεωτικό για κάθε εταιρεία να δίνει μέρισμα: η διοίκηση αποφασίζει κάθε χρόνο αν θα διανείμει μέρος των κερδών ή θα τα κρατήσει για επενδύσεις, εξαγορές ή αποπληρωμή χρέους. Οι εταιρείες που επιλέγουν να δίνουν τακτικό μέρισμα το κάνουν συνήθως για να προσελκύσουν επενδυτές που αναζητούν εισόδημα από μερίσματα, δηλαδή μια σταθερή ροή χρημάτων από το χαρτοφυλάκιό τους.

Πώς υπολογίζεται το μέρισμα ανά μετοχή

Το ποσό που αντιστοιχεί σε κάθε μετοχή προκύπτει από τη διαίρεση του συνολικού ποσού που θα διανεμηθεί προς τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία. Αν μια εταιρεία αποφασίσει να διανείμει 10 εκατομμύρια ευρώ και έχει 5 εκατομμύρια μετοχές, το μέρισμα ανά μετοχή είναι 2 ευρώ. Αυτό το ποσό μπορεί να είναι σταθερό ή να διαφέρει από χρόνο σε χρόνο, ανάλογα με τα κέρδη και την πολιτική της εταιρείας.

Βασικές ημερομηνίες που πρέπει να γνωρίζετε

Η διαδικασία απόδοσης του μερίσματος ακολουθεί συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Η ημερομηνία αποκοπής είναι η ημέρα κατά την οποία η μετοχή διαπραγματεύεται χωρίς το δικαίωμα στο μέρισμα. Όποιος αγοράσει τη μετοχή μετά από αυτή την ημερομηνία δεν δικαιούται το μέρισμα. Αντίθετα, όσοι είχαν τη μετοχή στην κατοχή τους πριν από την αποκοπή το λαμβάνουν. Ακολουθεί η ημερομηνία πληρωμής, οπότε και το ποσό πιστώνεται στον λογαριασμό του μετόχου. Η διαφορά μεταξύ των δύο ημερομηνιών μπορεί να είναι λίγες ημέρες ή εβδομάδες.

Μερισματική απόδοση: ένα μέτρο σύγκρισης

Η μερισματική απόδοση είναι ο λόγος του ετήσιου μερίσματος προς την τρέχουσα τιμή της μετοχής. Αν μια μετοχή κοστίζει 50 ευρώ και δίνει ετήσιο μέρισμα 2 ευρώ, η απόδοση είναι 4%. Αυτό το ποσοστό βοηθά τον επενδυτή να συγκρίνει διαφορετικές μετοχές ως προς το εισόδημα που προσφέρουν, αλλά δεν αποτελεί ένδειξη για τη συνολική απόδοση της επένδυσης. Μια υψηλή μερισματική απόδοση μπορεί να προέρχεται από πτώση της τιμής της μετοχής, κάτι που συχνά σηματοδοτεί προβλήματα στην εταιρεία.

Δείκτης διανομής και ταμειακές ροές

Για να αξιολογήσει κανείς αν ένα μέρισμα είναι βιώσιμο, κοιτάζει τον δείκτη διανομής, δηλαδή το ποσοστό των κερδών που διανέμεται ως μέρισμα. Ένας δείκτης κάτω από το 60% θεωρείται συνήθως ασφαλής, ενώ ένας πολύ υψηλός δείκτης μπορεί να σημαίνει ότι η εταιρεία δίνει περισσότερα από όσα κερδίζει. Εξίσου σημαντικές είναι οι ταμειακές ροές της εταιρείας: αν τα κέρδη είναι λογιστικά αλλά τα μετρητά δεν επαρκούν, το μέρισμα μπορεί να μην είναι βιώσιμο μακροπρόθεσμα.

Πώς αποδίδεται το μέρισμα στην πράξη

Η διαδικασία είναι πλέον πλήρως αυτοματοποιημένη. Μόλις η εταιρεία ανακοινώσει την ημερομηνία πληρωμής, ο φορέας εκκαθάρισης (το κεντρικό αποθετήριο τίτλων) φροντίζει να πιστωθεί το ποσό στους λογαριασμούς των μετόχων. Ο επενδυτής δεν χρειάζεται να κάνει καμία ενέργεια: το μέρισμα εμφανίζεται αυτόματα στο υπόλοιπό του. Συνήθως, το ποσό καταβάλλεται σε μετρητά, αλλά ορισμένες εταιρείες προσφέρουν τη δυνατότητα επανεπένδυσης του μερίσματος σε νέες μετοχές, χωρίς προμήθεια.

Για όσους ενδιαφέρονται να οργανώσουν μια στρατηγική που συνδυάζει ανάπτυξη κεφαλαίου και εισόδημα, υπάρχουν δομημένες λύσεις. Η HellasFin Μετοχικά Χαρτοφυλάκια

προσφέρει διαχείριση διαφοροποιημένων χαρτοφυλακίων που μπορεί να περιλαμβάνουν μετοχές με υψηλή μερισματική απόδοση, ανάλογα με τους στόχους του κάθε επενδυτή.

Φορολογία μερισμάτων στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, τα μερίσματα υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου στην πηγή. Ο φόρος υπολογίζεται αυτόματα από την εταιρεία ή τον θεματοφύλακα και αποδίδεται στο δημόσιο πριν το ποσό φτάσει στον μέτοχο. Ο επενδυτής λαμβάνει το καθαρό ποσό, ενώ η φορολογική του δήλωση περιλαμβάνει το μεικτό ποσό και τον φόρο που παρακρατήθηκε. Είναι σημαντικό να γνωρίζει κανείς ότι τα μερίσματα από αλλοδαπές εταιρείες ενδέχεται να υπόκεινται σε διαφορετική φορολογική μεταχείριση, ανάλογα με τη χώρα προέλευσης και τη διμερή σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας.

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του εισοδήματος από μερίσματα

Το εισόδημα από μερίσματα έχει το πλεονέκτημα ότι είναι παθητικό: δεν απαιτεί καμία ενέργεια από τον επενδυτή μετά την αγορά της μετοχής. Επιπλέον, οι εταιρείες που δίνουν σταθερό μέρισμα τείνουν να είναι πιο ώριμες και λιγότερο ριψοκίνδυνες. Από την άλλη πλευρά, η τιμή της μετοχής μειώνεται κατά το ποσό του μερίσματος την ημέρα της αποκοπής, οπότε η συνολική απόδοση δεν είναι πάντα θετική βραχυπρόθεσμα. Επίσης, η

απόφαση για διανομή μερίσματος ανήκει αποκλειστικά στη διοίκηση, που μπορεί να το μειώσει ή να το καταργήσει ανά πάσα στιγμή.

Πώς να επιλέξετε μετοχές για εισόδημα

Η επιλογή μετοχών με υψηλή μερισματική απόδοση δεν είναι αρκετή. Χρειάζεται να εξετάσετε τη σταθερότητα των κερδών, την ιστορία διανομής μερίσματος (πόσα χρόνια συνεχόμενα δίνει μέρισμα η εταιρεία), τον δείκτη διανομής και τις προοπτικές ανάπτυξης. Μια εταιρεία που αυξάνει σταθερά το μέρισμά της για 10 ή 20 χρόνια θεωρείται πιο αξιόπιστη από μια που δίνει υψηλό μέρισμα μόνο μία χρονιά.

Για όσους δεν θέλουν να επιλέγουν μόνοι τους μετοχές, η HellasFin Μετοχικά Χαρτοφυλάκια προσφέρει επαγγελματική διαχείριση που λαμβάνει υπόψη τόσο την ανάπτυξη όσο και το εισόδημα, προσαρμόζοντας το χαρτοφυλάκιο στις ανάγκες του επενδυτή.

Μύθοι και παρανοήσεις

Ένας συνηθισμένος μύθος είναι ότι το μέρισμα είναι "δωρεάν χρήμα". Στην πραγματικότητα, το ποσό που διανέμεται μειώνει ισόποσα τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας και, κατά συνέπεια, την τιμή της μετοχής. Η συνολική απόδοση για τον μέτοχο προέρχεται από το άθροισμα της υπεραξίας (αύξηση τιμής) και των μερισμάτων. Ένας άλλος μύθος είναι ότι οι εταιρείες με υψηλό μέρισμα είναι πάντα καλές επενδύσεις. Μερικές φορές, ένα υψηλό μέρισμα μπορεί να είναι προειδοποιητικό σημάδι ότι η εταιρεία δεν έχει καλύτερες επενδυτικές ευκαιρίες ή ότι προσπαθεί να κρατήσει τους μετόχους της ενώ αντιμετωπίζει προβλήματα.

Πρακτικές συμβουλές για τον επενδυτή

Αν θέλετε να δημιουργήσετε ένα χαρτοφυλάκιο που αποδίδει εισόδημα από μερίσματα, ξεκινήστε με έρευνα: διαβάστε τις οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών, παρακολουθήστε τις ανακοινώσεις για τα κέρδη και την πολιτική μερίσματος, και μην επενδύετε όλο το κεφάλαιό σας σε μία μόνο μετοχή. Η διαφοροποίηση σε πολλές εταιρείες από διαφορετικούς κλάδους μειώνει τον κίνδυνο. Επίσης, λάβετε υπόψη σας ότι το εισόδημα από μερίσματα φορολογείται, οπότε η καθαρή απόδοση είναι μικρότερη από την ακαθάριστη. Τέλος, να είστε υπομονετικοί: η δύναμη των μερισμάτων φαίνεται μακροπρόθεσμα, όταν η επανεπένδυση και η σύνθετη απόδοση κάνουν τη διαφορά.